

Dagens ord – ut

Kort förklaring: Ut betyder att röra sig ut ur något.

I den här guiden får du förslag på samling, hur ordet ut kan användas under skoldagen, aktiviteter i Skoltavlan samt förslag på aktiviteter, sånger och böcker som hjälper eleven att upptäcka och förstå ordet ut.

OBS! Tänk på att modellera under hela samlingen och var extra noga med att modellera dagens ord varje gång det förekommer. Modella är när personal använder samma AKK-sätt som eleverna tillsammans med sitt tal, utan krav på att eleven ska göra det. Detta kan göras med gester, tecken eller bildsymboler (i exempelvis kommunikationskortor, kommunikationsböcker eller digitala hjälpmedel).

Samling (20 min)

Introduktion av dagens ord

- Lyssna på Känna mer av Linn Johnels. Modella särskilt ordet ut.
- Berätta att dagens ord är ut.
- Säg ordet ut med klassens gemensamma AKK-system.
- Be eleverna leta upp ordet i sina individuella AKK-system. Om ordet inte finns i elevernas system så lägg till det. Elever som inte har ett eget AKK-system kan använda basordskartan som följer med materialet.

Förklara ordet

- Säg ”Ut betyder att röra sig ut ur något”.
- Synliggör ordet ut genom att säga “jag går ut” och gå ut ur rummet. Kom tillbaka in. Säg “jag tar ut den” och håll ut bollen ur lådan eller påsen.

Förslag på material:

låda eller påse och en boll

Läs berättelsen

Läs berättelsen om Skutt antingen på skärm eller utskriven. Låt eleverna känna på samma föremål som Skutt. Kommentera när du tar ut dem ur lådan eller påsen.

Förslag på material: vatten, pinne, slime, sten, gräs, filt och låda eller påse som rymmer sakerna.

Tips! Ha flera uppsättningar om möjligt.

Ordbild

- Visa ordbilden, ljuda fonemen **(u-t)** och följ med fingret. Ordbilden finns i slutet på denna handledning.
- Sätt upp ordbilden på väggen.

Extra aktivitet

Lyssna på en sång eller titta på ett videoklipp.

Sånger:

- Vi går in av Kerstin Andeby
- Ut och gå med Belvelin
- Vi ska ut och gå av Kerstin Andeby
- När jag ska ut och gå av Smultron och sång

Böcker:

Knacka på av Anna-Clara Tidholm

Ut och gå av Anna-Clara Tidholm

Tecken på lärande

- Eleven tittar mer när du tecknar/använder deras AKK.
- Eleven tittar mer på sitt AKK.
- Eleven reagerar när du säger ordet.
- Eleven utforskar ordet i sitt AKK. Tolka och svara på de symboler eleven väljer även om det inte är det aktuella basordet.
- Eleven verkar förstå ordet i en vardagssituation, exempelvis vid maten, påklädning eller bokläsning.
- Eleven verkar även förstå ordet i nya situationer och aktiviteter.
- Eleven använder ordet oftare i situationer där det passar in.

Använd ordet under hela dagen

Kom ihåg: Modella bara ordet, förhör inte eleverna om deras förståelse av begreppet. Uppmärksamma och svara när eleven själv uttrycker något, oavsett om det är ett basord eller inte. Om eleven kan uttrycka ordet och vet vad det betyder så ställ öppna frågor eller vänta och förvänta. Instruera eller uppmana dem inte att använda fokusordet.

Använd ordet ut under hela skoldagen, exempelvis om ni tar ut saker ur skåpet, går ut ur ett rum, tittar ut genom fönstret. Uppmärksamma elever på vilka kompisar som gått ut eller inte. Hämta inspiration nedan och försök att använda olika kommunikativa funktioner under dagen.

Kommunikativa funktioner

Önskemål och behov	Protestera	Berätta, fråga, svara	Kommentera
gå ut vill ut gå ut snart titta ut lägg ut den	inte ut vill inte ut inte gå ut	[namn] har gått ut ska vi gå ut? har [namn] gått ut ?	alla har gått ut vi går ut vi tar ut den vi ställer ut den

Undervisningsmaterial i Skoltavlan

I Skoltavlan finns följande övningar som innehåller basordet ut. Du hittar dem i biblioteket under kategorin kommunikation. Information om inställningar för materialen finns i den övergripande handledningen för basord.

- Skutt – berättelse
- Skutt – ramsa
- Skutt – välj samma
- Skutt – samtalskarta

Tips! Du kan också skriva ut text, bilder, bildsymboler och samtalskartor till berättelser och ramsor som stöd i undervisningen. Materialen finns på samma sida som denna lärarhandledning på Skoltavlans hemsida.

Förslag på aktiviteter utifrån ämnesområden

Estetisk verksamhet	Rita ett stort hus med dörr. Rita eller klipp och klistra fast personer/djur/karaktärer som går ut ur huset. Gör en <u>Häll och dräll-målning</u> , häll ut färgen.
Läsa, skriva	Gör skyltar och sätt på olika dörrar "Gå ut här".
Motorik	Gör en tunnel (mellan tjockmattor, mellan draperier) och gå/kryp/åk igenom. Kommentera när eleverna kommer ut ur tunneln.
Vardagsaktiviteter	Ta ut saker ur kylskåpet och skafferiet när ni gör mellanmål, lunch, fika eller häll ut när ni bakar.
Verklighetsuppfattning	Fyra i rad: kommentera när ni håller ut spelmarkörerna efter en omgång.

Fler förslag som inspiration!

Sandlådelek

Material: Sand, formar, hinkar

Ord, fraser: jag håller ut, håll ut, åker ut, hälla ut sand

Gör så här: Låt eleverna leka med sand i sandlådan och använd orden och fraserna när de passar för att förstärka förståelsen av ordet ut.

Gemensamt skrivande

Skriv fylla-i-meningar, till exempel på temat ”En solig dag”: _____ går ut.

Eleverna kan välja ord att fylla i meningen med:

- foton eller bilder på personer, karaktärer eller djur.
- person-,djur- eller karaktärssida i sitt AKK-system.

OBS! Vägledning för detta moment hittar du i den övergripande lärarhandledningen.

Ordbild

u t

